

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17.11.2008
Sayı : 142

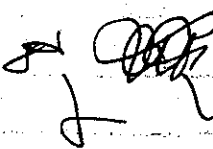
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14 Kasım 2008

Oğuz Oyan

İzmir Milletvekili

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
İşleri	
Adelet	
26 Kasım 2008	2/343
19 Kuv	

GENEL GEREKÇE

Son zamanlarda ülkemizde “dur” ihtarına uymadığı iddiasıyla polisin silah kullandığı olay sayısında belirgin bir artış olduğu, bunun sonucunda çok sayıda yurttaşımızın ölümüne veya yaralanmasına sebebiyet verildiği gözlemlenmektedir. Dur ihtarına uymadığı için polis kurşunuyla ölenlerin sayısı 2006 yılında ikisi çocuk olmak üzere 6 ve 2007 yılında 2 kişi iken 2008 yılı henüz bitmeden bu sayı 14 kişiye ulaşmıştır. Polis kurşunuyla ölen veya kötürum kalanların ise esas itibariyle ehliyetsiz veya alkollü olduğu için polis kontrolünden kaçan masum yurttaşlar ve özellikle gençler olduğu görülmektedir. Durumun vahameti ortadadır.

Konunun çok yönlü etkenleri olduğu kuşkusuzdur. Bu çerçevede,

- 1) Polisin yeterince eğitim almaması,
- 2) Yetiştigi aile ve okul çevresi ile mesleki ortamında ve hatta toplumun genelinde insan haklarına yeterince özen gösterilmemesi,
- 3) Polisin psikolojik sorunlarının giderilmesine yönelik yeterli bir hizmet altyapısının kurulamaması veya layıkıyla çalışmıyor olması,
- 4) Polisin geçim koşullarını karşılayabilecek bir gelir düzeyine sahip olamaması,
- 5) Polisin büyük çabalarla ele geçirdiği kapkaççı, hırsız gibi adi hükümlülerin kolayca salıverilmeleri üzerine moral bozukluğuna düşmesi ve bunu sağlayan hukuk düzenine ve insan haklarına olumsuz yargılar beslemeye başlaması,
- 6) Toplumda gelir ve servet dağılımının giderek bozulması nedeniyle adi suç olaylarında önlenemez bir yükseliş olması ve toplumda suçu meşrulaştırıcı eğilimlerin uç vermesi,
- 7) 2559 sayılı Kanunun polise zor ve silah kullanmada verdiği yetkilerin doğru anlaşılmadığına dair örneklerin çoğalmasına rağmen bu sorunun meslek içi eğitimle giderilmemesi,
- 8) Polisin ölümle veya ağır yaralanmayla sonuçlanan fiillerinin mesleki dayanışmayla kolayca örtbas edileceğine dair bir güvencenin poliste mevcut olması,
- 9) 2559 Sayılı Polis Vazife Ve Selahiyet Kanunu'nun eskimiş olması ve oldukça sık değişiklik görmesi nedeniyle bazı tutarsızlıklar ve aşırı yetkilendirmeler taşıması,
- 10) Sonuçta, özetle, polisin eğitim düzeyi ile yetkileri arasında orantısızlık olması, gibi etkenler nedeniyle polisin giderek zorlaşan görev alanıyla baş etmekte güçlük çektiğini söyleyebiliriz.

Konunun eğitsel, kültürel ve toplumsal yönleri kuşkusuz asıl yoğunlaşılması gereken sorun alanlarıdır. Ancak toplumun bu alanlardaki çabaların sonuç vermesini bekleyecek kadar zamanı ve sabrı olmadığı açıktır. Bu nedenle, polisin en öncelikli görevinin “halkın can güvenliğini” korumak olduğunu dikkate alarak, bu güvenliğe aykırı bir biçimde zor ve silah kullanımını önlemek ve insan haklarını ihlal uygulamalarını bir an önce durdurmak üzere 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu’nun ZOR VE SİLAH KULLANMA başlığını taşıyan bölümünde yer alan 16 ncı maddenin sekizinci fıkrasında yeni bir düzenleme yapılmasına ve polisin silah kullanmasına bazı sınırlamalar getirilmesine gerek görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Polisin, kişileri ve araçları durdurarak kimlik sorma görevini yapması sırasında, durmayarak veya durduktan sonra kaçarak uzaklaşan şüphelilerin, polise karşı silahlı veya benzeri (örneğin şüphelinin aracını polisin üzerine sürmesi gibi) bir direnişe yönelmedikçe, silah kullanmadan durdurulmasını sağlamaya yönelik önlemler almasını düzenlemektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

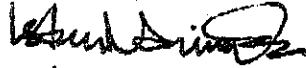
Madde 1- 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nun "Zor ve silah kullanma" başlıklı 16 'ncı maddenin sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak polis, kişileri ve araçları durdurarak kimlik sorma görevini yapması sırasında, durmayarak veya durduktan sonra kaçarak uzaklaşan şüphelilere karşı, kendisine veya başkasına yönelik silahlı veya benzeri bir direniş olmadıkça, bedenî kuvvet ve maddî güç dışında uyarı ateşi de dâhil silah kullanamaz; şüphelinin aracını plaka üzerinden takibe alır veya diğer polis kontrol noktalarına şüphelinin eşkâlini veya aracının tanımını vererek silah kullanmadan durdurulmasını sağlamaya yönelir."

Madde 2- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

